

Державний вищий навчальний заклад
«Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»

Факультет фізичного виховання і спорту
Кафедра спортивно-педагогічних дисциплін

Проректор

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

2021 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ТЕОРІЯ І МЕТОДИКА ЮНАЦЬКОГО СПОРТУ

Освітня програма Фізична культура і спорт
другого (магістерського) рівня
Спеціальність 017 Фізична культура і спорт
Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

Івано-Франківськ – 2021 рік

Робоча програма навчальної дисципліни
ТЕОРІЯ І МЕТОДИКА ЮНАЦЬКОГО СПОРТУ

для студентів спеціальності 017 Фізична культура і спорт

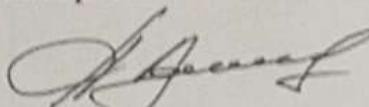
Розробник:

П'ятничук Г.О., доцент кафедри спортивно-педагогічних дисциплін,
кандидат наук з фізичного виховання і спорту.

Робоча програма затверджена на засіданні
кафедри спортивно-педагогічних дисциплін

Протокол від " 30 " серпня 2021р. № 1

Завідувач кафедри

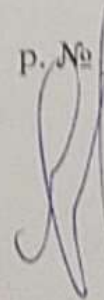

30 . 08 . 2021 року

А.В. Синиця

Схвалено науково - методичною радою
факультету фізичного виховання і спорту

Протокол від " 06 " вересня 2021 р. № 1

Голова

Е.І.Лапковський

" 06 " вересня 2021 р.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів 3,0	Галузь знань 01 освіта (шифр і назва)	Цикл професійної та практичної підготовки Нормативна	
	Напрямок підготовки 017 (Фізична культура і спорт)		
Модулів – 1	Спеціальність (професійне спрямування):	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		1	1
Індивідуальне науково-дослідне завдання (назва)		Семестр	
Загальна кількість годин - 90		1	1
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 4 1 семестр – 30/60,	Освітньо-кваліфікаційний рівень: магістр	1с.-10 год.	1с.-4 год.
		Практичні,	
		1с.-22 год.	1с.-6 год.
		Самостійна робота	
		1с.-58 год.	1с.-80 год.
		Індивідуальні завдання: год.	
		Вид контролю: 1 сем.-екзамен	

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 62 % до 38 %;
для заочної форми навчання – 24 % до 76 %.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Теорії і методики юнацького спорту» є формування у студентів загальних основ навчально-тренувальної діяльності, навчання техніки виду спорту та особистісного розвитку юних спортсменів у системі багаторічної підготовки.

Завданням вивчення дисципліни «Теорії і методики юнацького спорту» є формування професійних знань щодо загальних закономірностей розвитку організму юних спортсменів та формування у них адаптації до навантажень різної спрямованості, підготовка та корекція стану юних спортсменів на змаганнях різного рівня, узагальнення досвіду резервного спорту у різних країнах, вивчення нормативно-правового підґрунтя підготовки спортсменів у системі Дитячо - юнацьких спортивних шкіл.

У результаті вивчення навчальної дисципліни у студентів згідно з ОПП мають бути сформовані такі компетентності:

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері фізичної культури і спорту.

Загальні компетентності:

ЗК1. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

ЗК2. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

СК1. Здатність до критичного осмислення проблем у сфері фізичної культури і спорту, оригінального мислення та проведення досліджень.

СК4. Здатність управляти робочими або навчальними процесами у сфері фізичної культури та спорту, які є складними, непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів.

СК7. Здатність планувати, організовувати та здійснювати самостійні наукові дослідження з проблем фізичної культури і спорту.

Програмні результати навчання:

1. Зрозуміло і недвозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію з питань фізичної культури та спорту до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються.

2. Застосовувати для пояснення практичних ситуацій та вирішення конкретних практичних завдань у сфері фізичної культури і спорту сучасний понятійний апарат, наукові концепції теорії та технології.

3. Знання методів діагностики моніторингу стану здоров'я спортсменів і осіб, що займаються фізичною культурою.

3. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Програмно-нормативне забезпечення юнацького спорту.

Розвиток вітчизняної теорії та методики дитячого та юнацького спорту. Основні організаційні форми підготовки юних спортсменів. Задачі спортивних шкіл різних типів. Програмно-методичні документи, що регламентують діяльність спортивних шкіл. Основні форми навчально-тренувальних занять і форми планування роботи спортивних шкіл. Ефективність навчально-тренувального процесу в спортивній школі. Роль училища фізичної культури в системі підготовки спортивних резервів.

Тема 2. Всеукраїнські та Міжнародні змагання юних спортсменів. Юнацькі Олімпійські ігри.

Місце змагань в системі підготовки юних спортсменів. Структура змагань різних вікових груп. Основні документи, якими регламентується організація і проведення змагань для юних спортсменів. Норми змагальних навантажень і умови проведення змагань з видів спорту для спортсменів дитячого і юнацького віку. Юнацькі Олімпійські ігри.

Тема 3. Морфофункціональні та психолого-педагогічні особливості юних спортсменів.

Динаміка розвитку функціональних систем в дитячому та юнацькому віці. Особливості розвитку фізичних якостей юних спортсменів з урахуванням сенситивних періодів та структури індивідуальної фізичної підготовленості. Індивідуальні здібності та вибір занять спортом. Психофізіологічні передумови розвитку спортивних здібностей.

Тема 4. Спортивний відбір та орієнтація юних спортсменів.

Актуальність і важливість системи відбору. Визначення поняття «спортивний відбір» і «спортивна орієнтація». Основні методичні положення системи відбору в спортивних школах. Критерії відбору в різних групах видів спорту. Тестування і оцінка компонентів спортивних здібностей. Організація та проведення спортивної орієнтації та відбору.

Тема 5. Етапи багаторічної підготовки юних спортсменів.

Взаємозв'язок побудови багаторічного тренувального процесу з динамікою біологічного розвитку людини. Загальна характеристика системи багаторічної підготовки спортсменів. Мета і завдання етапу початкової підготовки, його місце і значення в системі багаторічної підготовки спортсменів. Провідні засоби і методи тренування. Основи методики тренування.

Мета і завдання етапу попередньої базової підготовки, його місце і значення в системі багаторічної підготовки спортсменів. Провідні засоби і методи тренування. Основи методики тренування. Змагальна підготовка у системі підготовки спортсменів на цьому етапі.

Етап спеціалізованої базової підготовки. Мета і завдання етапу спеціалізованої базової підготовки, його місце і значення в системі багаторічної підготовки спортсменів. Провідні засоби і методи тренування. Основи

методики тренування. Змагальна підготовка у системі підготовки спортсменів на цьому етапі.

Тема 6. Контроль і корекція підготовки юних спортсменів.

Мета, об'єкт і види контролю. Вимоги до показників, що використовуються для контролю підготовленості юних спортсменів. Контроль фізичної підготовленості. Контроль технічної підготовленості. Контроль тактичної підготовленості. Контроль психічної підготовленості. Контроль змагальної діяльності. Контроль тренувальних і змагальних навантажень. Корекція підготовки юних спортсменів.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	денна форма						Заочна форма						
	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
		л	с	п	лаб	с.р.		л	с	п	лаб	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Тема 1. Програмно- нормативне забезпечення юнацького спорту	16	2		2			10	16	2				14
Тема 2. Всеукраїнські та Міжнародні змагання юних спортсменів. Юнацькі Олімпійські ігри.	14	2		4			10	14			2		12
Тема 3. Морфо- функціональні та психолого- педагогічні особливості юних спортсменів	14			4			10	14					14
Тема 4. Спортивна орієнтація та відбір юних спортсменів.	14	2		4			10	14	2		2		10
Тема 5. Етапи багаторічної підготовки юних спортсменів	16	2		4			10	16			2		14
Тема 6. Контроль і корекція підготовки юних спортсменів	16	2		4			8	16					16
Разом	90	10	-	22	-	58		90	4	-	6	-	80

5. Теми практичних занять

з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Тема 1. Програмно- нормативне забезпечення юнацького	2	
2	Тема 2. Всеукраїнські та Міжнародні змагання юних спортсменів. Юнацькі Олімпійські ігри	4	2
3	Тема 3. Морфо- функціональні та психолого- педагогічні особливості юних спортсменів	4	
4	Тема 4. Спортивна орієнтація та відбір юних	4	2
5	Тема 5. Етапи багаторічної підготовки юних спортсменів	4	2
6	Тема 6. Контроль і корекція підготовки юних	4	
	Разом	22	6

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Тема 1. Програмно-нормативне забезпечення юнацького спорту. Конспекти самопідготовки.	10	14
2	Тема 2. Всеукраїнські та Міжнародні змагання юних спортсменів. Юнацькі Олімпійські ігри. Скласти програму тренувань підготовчого періоду макроциклу для юних спортсменів з обраного виду спорту. Конспекти самопідготовки.	10	12
3	Тема 3. Морфо-функціональні та психолого-педагогічні особливості юних спортсменів. Розробити план тренувального завдання з удосконалення фізичної якості (за вибором) юних спортсменів на прикладі обраного виду спорту. Конспекти самопідготовки.	10	14
4	Тема 4. Спортивна орієнтація та відбір юних спортсменів. Конспекти самопідготовки.	10	10
5	Тема 5. Етапи багаторічної підготовки юних спортсменів. Конспекти самопідготовки.	10	14
6	Тема 6. Контроль і корекція підготовки юних спортсменів. Програма підсумкового контролю підготовленості юних спортсменів на етапі попередньої базової підготовки. Конспекти самопідготовки.	8	16
	Разом	58	80

7. Методи навчання

I. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності.

A.

- словесні методи - розповідь-пояснення, бесіда, лекція;
- наочні методи - ілюстрація, демонстрація;
- практичні методи: досліди, вправи, лабораторні та практичні роботи, реферати;

Б. Індуктивні та дедуктивні.

С. Репродуктивні та точні, проблемно-пошукові.

Д. Навчальна робота під керівництвом викладача - самостійна аудиторна робота: вирішення ситуаційних задач, самостійні письмові роботи.

Е. Самостійна робота поза контролем викладача - самостійна робота вдома: домашні завдання - усні та письмові.

II.

A. Методи стимулювання інтересу до навчання:

- створення ситуації інтересу при викладанні того чи іншого матеріалу: використання рольових ігор, перегляд навчальних телепередач, кінофільмів.
- навчальні дискусії;
- аналіз практичних та клінічних ситуацій;

Б. Методи стимулювання й мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

- роз'яснення мети навчального предмету
- вимоги до вивчення предмета , дисциплінарні, організаційно-педагогічні).
- заохочення та покарання в навчанні: оцінка студентів за успіхи, усне схвалення (чи осуд викладача).

III. Методи контролю (самоконтролю, взаємоконтролю), корекції (самокорекції, взаємокорекції) за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності.

IV. Бінарні, інтегровані, універсальні методи.

8. Методи контролю

1. Усне опитування;
2. Тестування;
3. Письмовий контроль;
4. Екзамен.

Екзаменаційні питання

1. Формування юнацького спорту як наукової та навчальної дисципліни.
2. Виховання моральних та вольових якостей юних спортсменів.
3. Створення передумов до ефективного навчання техніці спортивних вправ.
4. Вікові особливості навчання техніці і тактиці юних спортсменів.
5. Формування опорно-рухового апарату і рухових функцій організму юних спортсменів.
6. Динаміка розвитку функціональних систем в дитячо-юнацькому віці.
7. Особливості розвитку фізичних якостей юних спортсменів з урахуванням сенситивних періодів та структури індивідуальної фізичної підготовленості.
8. Індивідуальні здібності та вибір занять спортом. Психофізіологічні передумови розвитку спортивних здібностей.
9. Соматичний розвиток і спортивні здібності.
10. Тестування і оцінка компонентів спортивних здібностей.
11. Організація та проведення спортивної орієнтації та відбору.
12. Взаємозв'язок побудови багаторічного тренувального процесу з динамікою біологічного розвитку людини.
13. Загальна характеристика системи багаторічної підготовки спортсменів.
14. Мета і завдання етапу початкової підготовки, його місце і значення в системі багаторічної підготовки спортсменів.
15. Провідні засоби і методи тренування. Основи методики тренування.
16. Мета і завдання етапу попередньої базової підготовки, його місце і значення в системі багаторічної підготовки спортсменів.
17. Провідні засоби і методи тренування.
18. Основи методики тренування.
19. Змагальна підготовка у системі підготовки спортсменів на цьому етапі.
20. Етап спеціальної базової підготовки та етап максимальної реалізації індивідуальних можливостей.
21. Мета і завдання етапу спеціалізованої базової підготовки, його місце і значення в системі багаторічної підготовки спортсменів.
22. Провідні засоби і методи тренування.
23. Основи методики тренування.
24. Змагальна підготовка у системі підготовки спортсменів на цьому етапі.

25. Мета, об'єкт і види контролю.
26. Вимоги до показників, що використовуються для контролю підготовленості юних спортсменів.
27. Контроль фізичної підготовленості.
28. Контроль технічної підготовленості. Контроль тактичної підготовленості.
29. Контроль психічної підготовленості.
30. Контроль змагальної діяльності.
31. Контроль тренувальних і змагальних навантажень.
32. Корекція підготовки юних спортсменів.

9. Розподіл балів, які отримують студенти

Модуль 1				
Навчальна (аудиторна робота)				
Змістовий модуль 1				
Робота на парах	Оцінка за самостійну роботу	Оцінка за знання термінології	Екзамен	Разом
40	5	5	50	100
<p>Оцінювання відповідей студентів на практичних і семінарських заняттях відбувається за 100 бальною шкалою.</p> <p>По завершенні теоретичного навчання середнє арифметичне усіх отриманих оцінок у 100-бальній шкалі множиться на ваговий коефіцієнт 0,4, відповідно – максимальний бал за усі отриманні заняття у підсумку може скласти 40 балів.</p> <p>Оцінювання за екзамен відбувається у 100 бальній шкалі, отримана оцінка сходиться на ваговий коефіцієнт 0,5.</p> <p>Підсумкова оцінка за вивчення дисципліни складається із математичної суми балів за роботу на парах (максимально – 40 балів), отриманих балів за самостійну роботу (оцінка виставляється у 100-бальній шкалі і множиться на ваговий коефіцієнт 0,05, відповідно максимальний бал за самостійну роботу може скласти 5 балів), оцінки за знання термінології (оцінка виставляється у 100-бальній шкалі і множиться на ваговий коефіцієнт 0,05, відповідно максимальний бал може скласти 5 балів) і оцінки, отриманої за екзамен (максимальний бал – 50 балів), що в сумі максимально може скласти 100 балів.</p> <p>Критерії оцінювання за 100-бальною шкалою:</p> <p><i>90-100 балів</i> – Студент вільно володіє навчальним матеріалом; висловлює свої думки; творчо виконує індивідуальні та колективні завдання; самостійно знаходить додаткову інформацію та використовує її для реалізації поставлених перед ним завдань; вільно використовує нові інформаційні технології для поповнення власних знань; комунікативні уміння та навички сформовані на</p>				

високому рівні; може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання завдання і оцінити результати власної практичної діяльності; виконує завдання, не передбачені навчальною програмою; вільно використовує знання для розв'язання поставлених перед ним завдань.

70-89 балів – Студент вільно володіє навчальним матеріалом, застосовує знання на практиці; узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускає незначні граматичні помилки у порівняннях, формулюванні висновків, застосуванні теоретичних знань на практиці; за зразком самостійно виконує практичні завдання, передбачені програмою; має стійкі навички виконання завдань.

50-69 балів – Студент володіє навчальним матеріалом поверхово, фрагментарно; на рівні запам'ятовування відтворює певну частину навчального матеріалу з елементами логічних зв'язків; знайомий з основними поняттями навчального матеріалу; комунікативні уміння та навички сформовані частково; під час відповіді допускаються суттєві граматичні помилки; має елементарні нестійкі навички виконання завдань; планує та виконує частину завдань за допомогою викладача.

Менше 50 балів – У студента не сформовані комунікативні уміння та навички; студент допускає велику кількість граматичних помилок, що ускладнює розуміння; студент не володіє навчальним матеріалом; виконує лише елементарні завдання, потребує постійної допомоги викладача.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
80 – 89	B	добре	
70 – 79	C		
60 – 69	D	задовільно	
50 – 59	E		
26 – 49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-25	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

10. Методичне забезпечення

Дисципліна має навчально-методичне забезпечення :

- тексти лекцій;
- розробка практичних занять;
- питання до екзамену.

11. Рекомендована література

Базова

1. Волков Л. В. Теория и методика детского и юношеского спорта : [учебник для вузов физической культуры и факультетов физического воспитания высших учебных заведений]. - К. : Олимпийская литература, 2002. - 295 с.
2. Волков Л. В. Основы спортивной подготовки детей и подростков: [навч. пос.] / Волков Л. В. - К. : Вища школа, 1993. - 152 с.
3. Волков В. Н. Спортивный отбор / Волков В. Н., Филин В. П. - М. : ФиС, 1983.
4. Клименко В. В. Психомоторные способности юного спортсмена / Клименко В. В. - К. : Здоров'я, 1987. - 167 с.
5. Матвеев Л. П. Основы общей теории спорта и системы подготовки спортсменов / Л. П. Матвеев. - К. : Олимпийская литература, 1999. - 317 с. - ISBN 966-7133-22-2
6. Платонов В. Н. Система подготовки спортсменов в олимпийском спорте. Общая теория и ее практические приложения : [учебник для студ. высших учеб. заведений физ. воспитания и спорта] / В. Н. Платонов. - К. : Олимпийская литература, 2004. - 808 с. - ISBN 966-7133-64-8.
7. Сахновский К. П. Подготовка спортивного резерва / Сахновский К. П. - К. : Здоров'я, 1990. - 150 с.
8. Филин В. П. Теория и методика юношеского спорта / Филин В. П. - М. : Фізкультура и спорт, 1987. - 128 с.
9. Филин В. П. Основы юношеского спорта / Филин В. П., Фомин Н. А. - М. : ФиС, 1980. - 255 с.

Допоміжна

1. Боген М. М. Обучение двигательным действиям / Боген М. М. - М. : ФиС, 1985. - 89 с.
2. Келлер В. С. Теоретико-методичні основи підготовки спортсменів / Келлер В. С., Платонов В. М. - Л. : Українська спортивна Асоціація, 1992. - 269 с.
3. Линець М. М. Основы методики розвитку рухових якостей / М. М. Линець - Львів : Штабар, 1997. - 208 с.
4. Платонов В. М., Булатова М. М. Фізична підготовка спортсмена / Платонов В. М., Булатова М. М. - К. : Олімпійська література, 1995. - 320 с.

13. Інформаційні ресурси

1. Мультимедійне забезпечення лекцій та семінарських занять.
2. <http://lib.sportedu.ru/>
3. <http://www.nbu.gov.ua/>
4. <http://www.noc.lviv.ua/litni-yunatski-olimpijski-ihry-v-nankin>
5. <http://www.nanjing2014.org/en/>
6. Підручники та посібники з видів спорту та загальної теорії підготовки спортсменів.